ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

УДК 378.147:811.133.1:004
DOI: http://doi.org/10.32589/2412-9283.39.2023.299204

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФРАНЦУЗЬКОМОВНОЇ ЛІНГВОСОЦОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: ПРОФЕСІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

Майєр Н. В.
nv_maiier@ukr.net
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-7074-8135
Національний технічний університет України
"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"
Дата надходження 05.12.2023. Дата прийняття до друку 19.12.2023.

Анотація. У статті розкрито особливості формування французькомовної лінгвосоцокультурної компетентності у професійно-методичному аспекті, тобто професійно-методичної підготовки майбутніх викладачів у процесі вивчення методики навчання іноземних мов у закладах вищої освіти. Методичними знаннями майбутні викладачі французької мови оволодівають під час лекцій. Методичні вміння розвиваються шляхом виконання професійно-методичних завдань (аналітичних (аналіз вправ, методичних розробок, навчальних матеріалів, засобів навчання), моделювальних (доповнення, розроблення вправ і завдань), творчих (укладання планів-конспектів фрагментів практичних занять)) на практичних заняттях та під час самостійної позааудиторної роботи. Наведено приклади комплексів професійно-методичних завдань для підготовки майбутніх викладачів до формування французькомовної лінгвосоціокультурної компетентності студентів.
Ключові слова: викладач, іноземна мова, лінгвосоціокультурна компетентність, професійно-методичне завдання, професійна орієнтація практичних занять, французька мова.

Maiier N. National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
Formation of French-speaking Linguistic-Social-Cultural Competence: Professional-Methodical Perspectives
Abstract. ***Introduction.*** The acquisition of linguistic and sociocultural competence by students is greatly influenced by the professional and methodological competence of the French language teacher. This involves possessing specific methodical knowledge and skills. Therefore, studying the methods of teaching foreign languages in higher education is essential for developing these competencies. ***Purpose.*** This article aims to explore the nuances of the professional and methodical training of prospective French language teachers for shaping students' linguistic and sociocultural competence. ***Methods.*** The research employs critical analysis, observation of the educational process, and systematization and generalization of results. ***Results.*** Recommendations for prospective teachers include acquiring knowledge about the concept of "linguistic-sociocultural competence" and its components. This encompasses the goals and principles for forming students' French-speaking linguistic and socio-cultural competence, as well as methods, techniques, and means for integrated development. Methodical skills are honed through professional and methodical tasks in practical classes and independent extracurricular work. Various task types – analytical, modeling, and creative – are proposed, with examples provided for preparing teachers to foster students' linguistic and sociocultural competence. ***Conclusion.*** Features of the professional-methodical training for prospective French language teachers, such as the selection of educational

material, modeling professional-methodical activities, and task performance, contribute to achieving the desired outcome. Positive experiences in implementing such technology into the educational process allow higher education students to master methodological skills.
Key words: teacher, foreign language, linguistic and sociocultural competence, professional and methodical task, professional orientation of practical classes, French language.

Постановка проблеми. Практична мета навчання іноземних мов – формування іншомовної комунікативної компетентності (Ніколаєва, 2010, с. 12), одним із компонентів якої є лінгвосоціокультурна компетентність (Бориско, 2010, с. 4). Володіння тими, хто навчається, лінгвосоціокультурною компетентністю необхідне для успішного безпосереднього спілкування в різних сферах з представниками інших країн, а також "для розуміння автентичних текстів в процесі опосередкованого міжкультурного спілкування" (Бориско, Шукліна, 2013, с. 425).

Лінгвосоціокультурна компетентність, як здатність і готовність особистості до іншомовного міжкультурного спілкування, складається із взаємопов'язаних субкомпетентностей (соціолінгвістичної; соціокультурної, соціальної), кожна з яких характеризується специфічними знаннями, навичками, вміннями і здібностями (Бориско, Шукліна, 2013, с. 425). Поділяємо думку Ніколаєвої і вважаємо, що метою формування лінгвосоціокультурної компетентності (французькомовної зокрема) є "не накопичення обсягу знань, навичок і вмінь, а власне здатність використовувати їх" (2010, с. 13) у процесі безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування.

Процес і результат оволодіння здобувачами освіти французькомовною лінгвосоціокультурною компетентністю залежить від рівня сформованості професійно-методичної компетентності вчителя / викладача французької мови, зокрема володіння ним специфічними методичними знаннями і вміннями, адже "майбутні вчителі і викладачі іноземних мов … мають бути не тільки готовими до іншомовного міжкультурного спілкування, але й спроможними навчати цього спілкування учнів і студентів у своїй майбутній професійній діяльності" (Бориско, 2018, с. 9). Водночас, аналіз наукових розвідок засвідчив недостатню розробленість особливостей формування французькомовної лінгвосоцокультурної компетентності у професійно-методичному аспекті, тобто професійно-методичної підготовки майбутнього вчителя / викладача французької мови до організації відповідного навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Бориско звертає увагу на необхідність моделювання професійної орієнтації практичних занять з іноземних мов задля ранньої або випереджувальної професіоналізації, починаючи з І курсу навчання майбутніх вчителів іноземних мов, що дасть змогу сенсибілізувати студентів до проблем використаних на практичних заняттях методів і прийомів, стимулюючи їхнє рефлексивне мислення і аналіз (2010, с. 5-6). У контексті досліджуваної нами проблеми наведемо приклад завдання, яке Бориско пропонує використовувати на другому курсі навчання студентів: "Оцініть прочитаний текст з точки зору його соціокультурного потенціалу. Як ви вважаєте, чи потрібно поставити до тексту додаткові питання, які звернули б нашу увагу на розбіжності в…? Сформулюймо ці питання" (*переклад наш – М. Н.*) (2010, с. 7).

Звернімося до наукових праць, присвячених професійно-методичній підготовці майбутніх учителів / викладачів іноземних мов взагалі, зокрема професійно-методичній підготовці до формування лінгвосоціокультурної компетентності здобувачів освіти.

Досліджуючи підготовку майбутніх магістрів іноземної філології до формування фахової комунікативної компетентності студентів педагогічного університету,

Бегека (2015, с. 52-57) приділив увагу лінгводидактичному і лінгвосоціокультурному аспекту цієї підготовки. Дискусійною є думка автора щодо того, що "підготовка майбутнього магістра до формування лінгвосоціокультурної компетентності студентів полягає у винесенні на перший план лінгвосоціокультурної основи як провідного чинника професійної підготовки (Бегека, 2015, с. 67)", адже лінгвосоціокультурна компетентність, як складник професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності, формується інтегровано з іншими її складниками. Мета такої підготовки, як зазначає дослідник, реалізується в контексті діалогу культур на основі знань національних особливостей рідної культури та використання соціокультурної інформації про країну, мова якої вивчається (навчальний матеріал, засоби масової інформації, мережа Інтернет, спілкування з носіями мови) …. а ефективність формування цієї компетентності підвищується завдяки оволодінню вміннями "проведення комунікативно-орієнтованих занять та організація майбутнім магістром діяльності іншомовного комунікативного середовища, в яких провідним принципом має бути лінгвосоціокультурний контекст" (Бегека, 2015, с. 67). При цьому слід зауважити, що володіння майбутнім учителем / викладачем іноземної мови лінгвосоціокультурною компетентністю не є достатнім для здійснення професійно-методичної діяльності. Необхідно зосереджувати увагу й на спеціальних методичних знаннях і вміннях, якими майбутні вчителі / викладачі оволодівають у процесі вивчення спеціальних навчальних дисциплін професійно-методичної підготовки (обов'язкових чи вибіркових освітніх компонент освітньої програми) і які уможливлять ефективне формування лінгвосоціокультурної компетентності у здобувачів освіти під час професійної діяльності у закладах освіти різного типу.

Бігич описано практичний досвід використання технології "Seis sombreros para pensar" на практичних заняттях з методики навчання іспанської мови й культури з метою формування в студентів магістратури методичної компетентності викладача іспанської мови на матеріалі аналітичних праць (мета – набути уявлення про таке методичне вміння викладача іноземної мови як порівняльний аналіз навчальних матеріалів автентичних підручників) (2017, с. 102-105) та на матеріалі статей з електронного дидактичного журналу *redELE* (мета – презентувати методики використання короткометражних фільмів з метою формування складників іспаномовної комунікативної компетентності) (Бігич, 2017, с. 105-107), а також укладено навчальний посібник для самостійної роботи студентів з вибіркової дисципліни "Методика формування іспаномовної лінгвосоціокультурної компетентності школярів у закладах загальної середньої освіти", у якому представлено контент лекцій і плани практичних занять, авторські інтернет-ресурси й колективні монографії для поглиблення знань студентів щодо інтегрованого формування мовних і мовленнєвих компетентностей і лінгвосоціокультурної компетентності на різних ступенях навчання іспанської мови в закладах загальної середньої освіти, а також удосконалення методичних навичок формування лінгвосоціокультурної компетентності на уроках і під час позакласних заходів з іспанської мови (Бігич, 2019).

З огляду на викладене вище, **мета статті –** розкрити особливості професійно-методичної підготовки майбутніх викладачів французької мови до формування лінгвосоціокультурної компетентності студентів.

Основні результати дослідження. Професійно-методична підготовка майбутніх викладачів до формування в здобувачів освіти французькомовної лінгвосоціокультурної компетентності має здійснюватися, як згадувалося в попередньому викладі, на практичних заняттях з французької мови, а також у процесі вивчення спеціальних навчальних дисциплін професійної підготовки. Йдеться,

насамперед, про вивчення методики навчання іноземних мов у закладах вищої освіти, де формами навчального процесу є лекції та практичні заняття. Плануючи зміст навчання в межах цього освітнього компоненту в його предметному аспекті, викладач має передбачити відповідні теми (за принципом мінімальної достатності) та моделювання типових ситуацій професійно-методичної діяльності викладача, а в процесуальному – професійно-методичні завдання для розвитку методичних умінь формування французькомовної лінгвосоціокультурної компетентності.

Під час лекції за темою "Цілі навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти" майбутні викладачі набувають знань про поняття "лінгвосоціокультурна компетентність" та її компоненти; цілі та принципи формування французькомовної лінгвосоціокультурної компетентності студентів.

Лінгвосоціокультурна компетентність є складником кожної мовленнєвої і мовної компетентностей, а її формування відбувається інтегровано і комплексно з формуванням цих компетентностей (Бориско, Шукліна, 2013, с. 434). Тому під час лекцій за темами "Методика формування іншомовних мовних компетентностей", "Методика формування іншомовних мовленнєвих компетентностей" майбутні викладачі французької мови набувають методичних знань про методи, прийоми і засоби інтегрованого формування лінгвосоціокультурної та відповідної мовної (фонетичної, лексичної, граматичної) та мовленнєвої (в аудіюванні, у читанні, у говорінні, у письмі) компетентностей.

Актуалізація набутих методичних знань і розвиток методичних умінь магістрантів відбувається в процесі виконання професійно-методичних завдань на практичних заняттях та під час самостійної позааудиторної роботи. З цією метою використовуємо аналітичні (аналіз вправ, методичних розробок, навчальних матеріалів, засобів навчання), моделювальні (доповнення, розроблення вправ і завдань) та творчі (укладання планів-конспектів фрагментів практичних занять) професійно-методичні завдання (Майєр, 2015, с. 101–102.). Формулювання професійно-методичних завдань акцентує особистісний компонент діяльності, що є мотивувальним чинником для їх виконання і саморефлексії магістрантів (Майєр, 2015, с. 92).

Професійно-методичні завдання виконуються на матеріалі французькомовних навчальних ресурсів, представлених у вільному доступі в мережі Інтернет, а також на матеріалі чинних підручників з французької мови. Професійно-методичні завдання, як засіб розвитку методичних умінь формування лінгвосоціокультурної компетентності, сприяють вдосконаленню французькомовної компетентності в читанні і в письмі майбутніх викладачів та реалізації "професійно-орієнтованого компонента цілей навчання читання іноземною мовою" (Тарнопольський, 2006, с. 87) та "професійно-орієнтованого компонента цілей навчання письма іноземною мовою" (Тарнопольський, 2006, с. 199–200).

Наведемо приклади комплексів професійно-методичних завдань для підготовки майбутніх викладачів до формування французькомовної лінгвосоціокультурної компетентності. До кожного професійно-методичного завдання зазначено (*) рекомендовані місце та режим його виконання.

Комплекс професійно-методичних завдань за темою "Інтегроване формування французькомовних лінгвосоціокультурної і мовних компетентностей"

1. Ви – викладач французької мови. Проаналізуйте запропоновану вправу, сформулюйте її мету. Скажіть, студентам якого курсу навчання ви б її запропонували, обґрунтуйте свій вибір.

Dites la phrase "Je vais au cinéma cet après-midi" traduite dans votre langue maternelle comme la dirait un touriste français, avec un énorme accent. Juste après, dites la phrase en français, avec les manières du touriste français. (URL: https://apprendre.tv5monde.com/fr/aides/parler-sa-langue-comme-un-touriste-francais).

*Виконується на практичному занятті, індивідуально.

2. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із фонетичними вправами (URL: https://la-phonetiqueenjouant.blog4ever.com/fiches-imprimables), оберіть одну вправу для формування слухо-вимовних навичок і одну вправу для формування інтонаційних навичок. Визначте їх мету, тип і вид. Поясніть, зі студентами якого курсу навчання ви могли б їх використати, на якому етапі практичного заняття.

*Виконується на практичному занятті, у парах.

3. Ви – викладач французької мови. Наведіть приклади (2–3) національно-маркованих французькомовних лексичних одиниць. Назвіть найдоцільніший спосіб семантизації цих лексичних одиниць. Обґрунтуйте свій вибір.

*Виконується на практичному занятті, у парах.

4. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із запропонованою грою, сформулюйте її цілі. Подумайте, зі студентами якого курсу навчання Ви могли б її використати і на якому етапі практичного заняття.

Principe : Faire piocher aux apprenants une carte indiquant une couleur (rouge, orange, vert, noir, blanc, bleu…) et les laisser réfléchir à tout ce que peut évoquer, selon eux, cette couleur, en matière de paysage, d'image, de sensation, de sentiment, d'objet, etc, pour les écrire sur une feuille. Puis, faire un deuxième tour de pioche pour, cette fois, tirer une carte indiquant un son (comme [k], [b], [t]…), et les laisser, à nouveau, réfléchir à des mots, des impressions, qu'ils relient à ce son. Ensuite, il ne reste plus qu'à composer un texte en reliant la sphère de la couleur et la sphère du son (URL: https://letreflesite.wordpress.com/2018/03/22/deux-jeux-decritures-presentation-en-quatrain-couleurs-et-alliteration/)

*Виконується на практичному занятті, у парах.

5. Ви – викладач французької мови.. Ознайомтесь із навчальними матеріалами (*Documents utiles. Cartes idiomatiques…* URL: https://www.groupement-fle.com/outils-pedagogiques/).

А. Оберіть одну із запропонованих тем відповідно до чинної Програми з французької мови для конкретного курсу навчання студентів і запропонуйте прийоми роботи з цим матеріалом на практичному занятті з французької мови. Сформулюйте цілі, яких ви плануєте досягти.

Б. Укладіть завдання для самостійної позааудиторної роботи студентів з цим навчальним матеріалом.

*Виконується під час самостійної позааудитороної роботи, індивідуально.

6. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із запропонованими колажами як засобами формування лінгвосоціокультурної компетентності. Визначте мету їх використання, запропонуйте прийоми роботи з ними. Заповніть таблицю.

Колаж 1: https://www.pinterest.com/pin/934004410196524747/

Колаж 2: https://in.pinterest.com/pin/167336942396960906/

Колаж 3: https://in.pinterest.com/pin/2322237294998980/

	Мета	**Прийоми роботи**
Колаж 1		
Колаж 2		
Колаж 3		

*Виконується під час самостійної позааудитороної роботи, у парах.

Комплекс професійно-методичних завдань за темою "Інтегроване формування французькомовних лінгвосоціокультурної компетентності і компетентностей в аудіюванні та читанні"

1. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із методичною розробкою *Prejugés* (URL: http://surl.li/polnx). Випишіть завдання, що спрямовані на формування лінгвосоціокультурної компетентності. Визначте їх цілі. Скажіть, для студентів якого курсу навчання ви могли б їх використати. Обгрунтуйте свій вибір.

*Виконується під час самостійної позааудитороної роботи, індивідуально.

2. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із методичною розробкою *Le coq vaniteux : enseigner avec les contes aux enfants* (la fiche apprenant.e, la fiche prof, la fiche annexe (visuels)) (URL: http://surl.li/polow). Назвіть прийоми навчання, деталізуйте цілі використання казки. Поясніть, як використання казки сприяє формуванню лінгвосоціокультурної компетентності.

*Виконується на практичному заняття, у парах.

3. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із методичною розробкою *Il était une fois un conte moderne : "Ferdinand achète un ami"* (URL: http://ohmonfle.blogspot.com/2016/10/il-etait-une-fois-un-conte-moderne.html). Проаналізуйте запропоновані прийоми роботи, деталізуйте цілі використання казки. Визначте лінгвосоціокультурні труднощі, які можуть виникнути у студентів, й укладіть лінгвосоціокультурний коментар.

*Виконується на практичному занятті, у парах.

4. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із текстом *"Saluer quelqu'un"* (URL: https://apprendre.tv5monde.com/fr/aides/cultures-saluer-quelquun).

А. Визначте, на якому етапі роботи з текстом доцільно використати сформульовані до нього питання. Подумайте і скажіть, для навчання якого виду читання Ви б використали цей текст.

Б. Укладіть вправи і завдання до інших етапів роботи з цим текстом. Не забудьте сформулювати комунікативну настанову для читання тексту.

Аналогічні завдання пропонуємо на матеріалу тексту "L'importance de la maison" (URL: https://apprendre.tv5monde.com/fr/aides/cultures-limportance-de-la-maison-0). Студенти самостійно обирають один із текстів для опрацювання. Інший варіант – академічна група поділяється на підгрупи і викладач визначає текст, який будуть опрацьовувати студенти кожної підгрупи.

*Виконується під час самостійної позааудитороної роботи, індивідуально.

5. Ви – викладач французької мови. Оберіть чинний підручний для конкретного курсу навчання студентів. У межах однієї теми проаналізуйте тексти для читання й аудіювання (по одному) за такими критеріями: актуальність і новизна соціокультурної / країнознавчої інформації; спрямованість вправ і завдань на формування складників лінгвосоціокультурної компетентності. Укладіть план-конспект фрагмента практичного заняття з розвитку вмінь аудіювання / читання, доповнивши вправи підручника власними вправами на різних етапах роботи з текстом з урахуванням труднощів розуміння інформації.

*Виконується індивідуально під час самостійної позааудиторної роботи і презентується на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри (Майєр, 2017).

Комплекс професійно-методичних завдань за темою "Інтегроване формування французькомовних лінгвосоціокультурної компетентності і компетентності в говорінні".

1. Ви – викладач французької мови. Проаналізуйте запропоновані вправи (URL: https://salo.li/51DC7B3), визначте їх мету, тип і вид.

*Виконується на практичному занятті, у парах.

2. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із методичною розробкою *Que dit-on avec les mains?* (URL: http://surl.li/pomys, *Fiches pédagogiques* URL: https://salo.li/54092c3, https://salo.li/c293bBA). Дайте характеристику запропонованим вправам і засобам навчання.

*Виконується на практичному занятті, у парах.

3. Ви – викладач французької мови. Сформулюйте мету і завдання до вправи (URL: https://www.estudiodefrances.com/?p=1272).

*Виконується на практичному занятті, індивідуально.

4. Ви – викладач французької мови. Перегляньте фрагмент заняття (*Nathalie Auger. Comparons nos langues*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=yraXhDajnk0). Укладіть аналогічні завдання на матеріалі 2–3 французьких жестів.

*Виконується на практичному занятті, груповий перегляд фрагмента заняття, після цього – робота в малих групах (3–4 студенти).

5. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із матеріалом *On parle avec les mains* (URL: https://leszexpertsfle.com/ressources-fle/on-parle-avec-les-mains/). Запропонуйте цілі і прийоми його використання на практичних заняттях з французької мови.

*Виконується під час самостійної позааудиторної роботи, індивідуально.

6. Ви – викладач французької мови. Сформулюйте творче завдання для самостійної позааудиторної роботи студентів з розвитку вмінь монологічного мовлення на основі опрацьованого на практичному занятті відеоматеріалу *Nous allons vivre à la française* (URL: https://salo.li/1c9E12B).

*Виконується на практичному занятті, у парах.

7. Ви – викладач французької мови. Оберіть чинний підручник для конкретного курсу навчання студентів. У межах однієї теми укладіть план-конспект фрагмента практичного заняття для розвитку вмінь діалогічного мовлення. Визначте функціональний тип діалогу, продукуванню якого будете навчати студентів, і сформулюйте навчальну комунікативну ситуацію. Заплануйте завдання для навчання мовленнєвих кліше і засобів невербального спілкування.

*Виконується індивідуально під час самостійної позааудиторної роботи і презентується на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри (Майєр, 2017).

Комплекс професійно-методичних завдань за темою "Інтегроване формування лінгвосоціокультурної компетентності і компетентності в письмі".

1. Ви – викладач французької мови. Оберіть чинний підручник з французької мови для будь-якого курсу навчання студентів. Випишіть вправи для інтегрованого формування лінгвосоціокультурної компетентності та компетентності в письмі (3–5 вправ). Визначте їх тип і вид.

*Виконується під час самостійної позааудиторної роботи, індивідуально.

2. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із комплексом вправ для навчання написання листівки. Сформулюйте цілі комплексу вправ, конкретизуйте опори та мету їх використання (*Fiche d'élève*. URL: https://www.fransksprog.dk/fiches/ecrire-une-carte-postale).

*Виконується на практичному занятті, у парах.

3. Ви – викладач французької мови. Ознайомтесь із навчальними матеріалами, засобами і технологіями, запропонованими у розділі *4. Expression écrite.* (URL: https://ticsenfle.blogspot.com/2013/12/noel-quelques-activites.html). Запропонуйте власні методичні рішення щодо їх використання на практичних заняттях з французької мови.

*Виконується на практичному занятті, в малих групах.

4. Ви – викладач французької мови. Оберіть курс навчання студентів та укладіть план-конспект фрагмента практичного заняття для формування французькомовної компетентності в письмі. Визначте, якого жанру або типу писемного висловлювання ви плануєте навчати студентів і як Ви реалізуєте лінгвосоціокультурну мету навчання писемного спілкування.

*Виконується під час самостійної позааудиторної роботи, індивідуально і презентується на практичному занятті у формі професійно-орієнтованої рольової гри (Майєр, 2017).

Висновки і перспективи подальших розвідок. Розкриті особливості професійно-методичної підготовки майбутніх викладачів французької мови до формування лінгвосоціокультурної компетентності студентів, зокрема відбір навчального матеріалу, моделювання ситуацій професійно-методичної діяльності викладача, виконання професійно-методичних завдань запропонованих нами типів і видів уможливлюють досягнення очікуваного результату. Наш позитивний досвід упровадження такої технології в освітній процес дозволяє контстатувати оволодіння здобувачами вищої освіти методичними вміннями формування лінвосоціокультурної компетентності, а саме: вміннями аналізувати і добирати прийоми інтегрованого формування французькомовних лінгвосоціокультурної та мовних і мовленнєвих компетентностей, засоби і технології навчання, послідовність організації навчального матеріалу; вміннями прогнозувати труднощі формування лінгвосоціокультурної компетентності, планувати методи і прийоми для їх попередження і подолання; вміннями самостійно добирати навчальні матеріали, методично їх препарувати, визначати оптимальні етапі і прийоми роботи з ними. Дослідження особливостей формування методичних умінь контролю рівня сформованості французькомовної лінгвосоціокультурної компетентності складає перспективу подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

Бегека, Д. А. (2015). *Підготовка майбутніх магістрів іноземної філології до формування фахової комунікативної компетентності студентів педагогічного університету*. (Дис. канд. пед. наук). Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.

Бігич, О. Б. (2017). *Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності* : *монографія*. Видавничий центр КНЛУ.

Бігич, О. Б. (2019). *Посібник для самостійної роботи студентів бакалаврату (спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.02 Мова і література (іспанська мова і література) з вибіркової дисципліни "Методика формування іспаномовної лінгвосоціокультурної компетентності школярів у закладах загальної середньої освіти": Навчальний посібник*. Видавничий центр КНЛУ.

Бориско, Н. Ф. (2018). Проблеми міжкультурної підготовки майбутніх учителів і викладачів іноземних мов. *Іноземні мови, 1,* 9–20.

Бориско, Н. Ф. (2010). Формирование профессионально ориентированной коммуникативной компетенции на практических занятиях по иностранному языку или СКОЛЬКО МЕТОДИКИ НУЖНО БУДУЩЕМУ УЧИТЕЛЮ? *Іноземні мови, № 2,* 3–10.

Бориско, Н. Ф., Шукліна, С. І. (2013). Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності. *Методика навчання іноземних мов і*

культур : теорія і практика : *підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів*. Ленвіт, 418–442.

Майєр, Н. В. (2017). Професійно орієнтована рольова гра як методичний прийом для формування методичних умінь майбутніх викладачів французької мови. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика: Науково-методичний журнал. Серія: Педагогічні науки, 1–2 (50–51)*, 61–65.

Майєр, Н. В. (2015). *Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика: монографія.* Видавничий центр КНЛУ.

Ніколаєва, С. Ю. (2010). Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентісного підходу. *Іноземні мови*, *2,* 11–17.

Тарнопольський, О. Б. (2006). *Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. Навчальний посібник*. Фірма "ІНКОС".

REFERENCES

Beheka, D. A. (2015). *Pidhotovka maibutnikh mahistriv inozemnoi filolohii do formuvannia fakhovoi komunikatyvnoi kompetentnosti studentiv pedahohichnoho universytetu.* (Dys. kand. ped. nauk). Natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni M. P. Drahomanova. Kyiv.

Bihych, O. B. (2017). *Metodychna skarbnychka vchytelia / vykladacha ispanskoi movy: formuvannia linhvosotsiokulturnoi kompetentnosti : monohrafiia*. Kyiv : Vydavnychyi tsentr KNLU.

Bihych, O. B. (2019). *Posibnyk dlia samostiinoi roboty studentiv bakalavratu (spetsialnist 014 Serednia osvita, spetsializatsiia 014.02 Mova i literatura (ispanska mova i literatura) z vybirkovoi dystsypliny "Metodyka formuvannia ispanomovnoi linhvosotsiokulturnoi kompetentnosti shkoliariv u zakladakh zahalnoi serednoi osvity": Navchalnyi posibnyk.* Kyiv: Vydavnychyi tsentr KNLU.

Borysko, N. F. (2018). Problemy mizhkulturnoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv i vykladachiv inozemnykh mov. *Inozemni movy, 1,* 9–20.

Borisko, N. F. (2010). Formirovanie professionalno orientirovannoj kommunikativnoj kompetencii na prakticheskih zanyatiyah po inostrannomu yazyku ili SKOLKO METODIKI NUZHNO BUDUSHEMU UCHITELYU? *Inozemni movi, 2,* 3–10.

Borysko, N. F., Shuklina, S. I. (2013). Metodyka formuvannia inshomovnoi linhvosotsiokulturnoi kompetentnosti. *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur : teoriia i praktyka : pidruchnyk dlia stud. klasychnykh, pedahohichnykh i linhvistychnykh universytetiv.* Lenvit, 418–442.

Maiier, N. V. (2017). Profesiino oriientovana rolova hra yak metodychnyi pryiom dlia formuvannia metodychnykh umin maibutnikh vykladachiv frantsuzkoi movy. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka: Naukovo-metodychnyi zhurnal. Seriia: Pedahohichni nauky, 1–2 (50–51),* 61–65.

Maiier, N. V. (2015). *Formuvannia metodychnoi kompetentnosti u maibutnikh vykladachiv frantsuzkoi movy: teoriia i praktyka: monohrafiia.* Kyiv: Vydavnychyi tsentr KNLU.

Nikolaieva, S. Yu. (2010). Tsili navchannia inozemnykh mov v aspekti kompetentisnoho pidkhodu. *Inozemni movy, 2,* 11–17.

Tarnopolskyi, O. B. (2006). *Metodyka navchannia inshomovnoi movlennievoi diialnosti u vyshchomu movnomu zakladi osvity. Navchalnyi posibnyk.* Firma "INKOS".